

Poľsko zažilo aféru štýle agenta 007! Šéf poľskej tajnej služby rezignoval, aféra sa dotýka aj Slovenska a Čiech!

- CZ24 News | 9. srpna 2022

POLSKO: Šéf poľskej zahraničnej spravodajskej služby [Piotr Krawczyk](#), ktorý túto funkciu zastával od roku 2016 a bol vo Varšave považovaný za ťažkého profesionála, odstúpil. K rezignácii ho však nedonútili ukrajinské udalosti, ale podvod v hollywoodskom štýle z čias pandemického koronavírusu. Príbeh má všetky znaky klasickej špionážnej detektívky so závažnými dôsledkami pre poľskú spoločnosť a vládu

Na snímke šéf poľskej zahraničnej spravodajskej služby Piotr Krawczyk

Dňa 20. júna tohto roku bol v prenajatom byte v albánskom hlavnom meste Tirana nájdený mŕtvy 71-ročný poľský občan Andrzej Izdebski. Majiteľovi bytu bolo podozrivé, že nájomník nebral telefón. Albánska polícia sa veľmi netrápila: dedko je starý, život je ťažký, srdce nie je večné. Vyšetrovanie bolo ukončené za štyri dni, miesto činu bolo prehľadané, telo bolo odfotografované a pre istotu boli odobraté vzorky DNA. Bulharská firma sa zaviazala prepraviť telo do Poľska. Veliteľ práporu vojenskej polície albánskeho ministerstva obrany, generál Ylii Zyla, bývalý šéf albánskej vojenskej spravodajskej služby, bol týmto príbehom veľmi nadšený.

Izdebského telo bolo prevezené do Poľska, ale z nejakého dôvodu do Lodže, hoci žil v Lubline, rovnako ako celá jeho rodina. Telo bolo rýchlo spopolnené, nebola vykonaná žiadna identifikácia a chýbali nielen zástupcovia poľskej prokuratúry a polície, ale aj rodinní príslušníci zosnulého. Urna s popolom bola potom prevezená do Lublinu a pochovaná na miestnom cintoríne za prítomnosti jeho manželky Ewy. Na hrob bol položený veniec s nápisom "Od tvojich milujúcich priateľov v Tirane".

Celá záležitosť prebehla veľmi ticho a podozrivo rýchlo. Až keď Izdebského pochovali, všetci si spomenuli, že na tohto muža boli vydané dva zatykače: miestny zatykač vydaný lublinskou prokuratúrou a medzinárodný. Medzinárodný zatykač sa navyše objavil so spätnou platnosťou, po Izdebského smrti v Tirane.

Okrem toho poľská prokuratúra predtým kontaktovala Izdebského prostredníctvom videolinky a s istotou vedela, že sa nachádza v Tirane (zistili si jeho IP adresu, hoci sa nikdy nejako zvlášť neskrýval) a že jeho telefónne čísla sú albánske a turecké. Albánsko nie je členom EÚ ani schengenského priestoru, preto ignorovalo požiadavky poľskej krajskej prokuratúry. Prokurátori sa teraz ospravedlňujú tým, že v čase Izdebského smrti nemohli v Albánsku žiadnym spôsobom vykonávať vyšetrovacie činnosti.

Z čoho bol Izdebski podľa poľskej prokuratúry obvinený?

V prvých mesiacoch pandémie koronavírusu v roku 2020 zachvátili svet rôzne formy hystérie. Jednou z nich boli preteky o ventilátory, masky a iné zdravotnícke pomôcky. Na týchto pretekoch sa zúčastnili aj tajné služby. Využívali sa najrôznejšie metódy – od podplácania výrobcov a úradníkov až po operácie typu "James Bond" na zabavenie zásielok nedostatkového tovaru, ktorý už nakúpili konkurenti.

Na začiatku tejto nevyhlásenej špionážnej vojny dominovali Američania a Izraelčania. Američania na

úkor peňazí. A Izraelčania na účet arogancie. Jednoznačnými porazenými boli tie krajiny, ktoré nemohli ani začať vyrábať svoje vlastné výrobky.

Ako napríklad Poľsko. Situácia začala nadobúdať charakter národnej katastrofy. A poľské ministerstvo zdravotníctva začalo biť na poplach: za každú cenu a všetkými prostriedkami musíme získať tie prekliate ventilátory. Bolo to naliehavé.

Vznikla skromná spoločnosť E&K s kanceláriou v Lubline na Radziwilowej ulici. Majiteľmi a manažérmi boli manželia Izdebski, Andrzej a Ewa. Ministerstvo zdravotníctva Poľskej republiky s nimi podpísalo zmluvu na dodávku 1 247 pomôcok v hodnote takmer 200 miliónov PLN. Spoločnosť E&K bola priamo zodpovedná za dodávku 1200 zariadení v hodnote 150 miliónov zlotých, z čoho 50 miliónov zlotých bolo poskytnutých Andrzejovi Izdebskému.

Treba povedať, že poľská medicína dostala všetho všudy len 20 prístrojov z potrebných 1200. A niektoré z nich boli neúplné. Odkiaľ ich Izdebski vôbec získal, je záhadou. Peniaze jednoducho odviezol do Albánska. Poľská vláda sa rok a pol snažila od neho niečo vymôcť a čiastočne sa jej to podarilo. Spoločnosť E&K súd zhabal kanceláriu na Radziwillovej ulici v Lubline, kvôli tomu Izdebski vrátil niečo okolo 6,5 milióna zlotých. Kvapka v mori. A zmizol.

Ludia sa začali čudovať. Ako sa to vôbec stalo? Kto to bol, z akého žalára ho ministerstvo zdravotníctva vytiahlo? Došlo ku korupcii zo strany dvoch vysokopostavených úradníkov ministerstva zdravotníctva? Bežný úplatok? A veľa konšpiračných teórií.

Sovietska časť života starnúceho dobrodruha je nejasná. Podľa niektorých údajov Izdebski slúžil vo vojenskej kontrarozvedke poľskej armády a po roku 1990 neprešiel atestáciou (tzv. lustráciou) a bol oficiálne prepustený z armády. A začal podnikáť.

Andrzej Izdebski zrejme patril k tej vzácnej skupine dobrodruhov, ktorí prevádzkujú nelegálny obchod so zbraňami. Sú opradení legendami, špionážnymi románmi a trilermi. Ich okruh je úzky a v drvivej väčšine prípadov sú tak či onak prepojení so štátom. Ropa tečie potrubím, cez hranice sa neprenáša vo vedrách. Aj zbrane sa vyrábajú v továrni a kontrolujú ich oficiálne úrady. Je pravda, že 90. roky otvorili neuveriteľné možnosti pre tých, ktorí vedeli, ako prejsť zadnými dvierkami do mnohých novovzniknutých štátov. Vždy je to tam trochu pootvorené, len treba pamätať na to, že treba dať 10 % na účet nejakej firmy s názvom Crooks & Spies LTD. Nebezpečné, časovo náročné, ale veľmi vzrušujúce.

V roku 1994, na vrchole vojny v Juhoslávii, sa česká spoločnosť Joy Company Ltd. pokúša prepašovať do Juhoslávie 28 ton semtexu (výbušnina nazývaná aj C4, a snobi Angličania jej hovoria P) a 11 pištoľových zbraní miestnej výroby, čím obchádzala zákaz OSN. Andrzej Izdebski je viceprezidentom tejto spoločnosti. V druhej polovici 90. rokov Izdebski zaregistroval spoločnosť Joy Slovakia na susednom Slovensku a jej spolumajiteľom sa stal Rus Alexander Islamov, ktorý pracoval pre Viktora Bouta.

V roku 2001 firma dodáva vrtulníky Mi-24 z Kirgizska do Afriky cez Slovensko. O niečo neskôr Izdebski nadviazal kontakty s Albáncami a Unimesko SHPK bolo zaregistrované v Tirane. Firmu zaregistroval albánsky obchodník so zbraňami Lorenz Gocha, ale jej faktickým vlastníkom bol Izdebski. O niečo neskôr Izdebski získava podiel v ďalšej albánskej firme Win Water Sun, ktorej spolumajiteľkou je manželka albánskeho generála Julia Zula, ktorá v tom čase riadila dodávky talianskych zbraní albánskej armáde (a ďalej do Kosova) cez kontakty s mafiou.

Koncom 90. rokov sa Izdebski a jeho poľská firma E&K napokon dostali na čiernu listinu OSN ako obchodníci so zbraňami v krajinách a regiónoch, na ktoré OSN uvalila embargo. Potom poskytol

jediný rozhovor v živote, v ktorom sa zaprisahal, že nikdy nebol v Libérii ani v Angole, ale jednoducho miluje letectvo a všetko ostatné je len ohováranie závistlivých ľudí.

Ako sa mohol človek s takouto povestou stať oficiálnym dodávateľom zdravotníckeho vybavenia pre poľskú vládu, a to dokonca v takom kritickom čase? Poľskí komentátori nie že by ukazovali prstom, ale jednoznačne tvrdia, že Izdebského priviedol na ministerstvo zdravotníctva šéf rozvedky Piotr Krawczyk. No, možno nie sám, ale určite s jeho vedomím.

Krawczyk je zároveň kritizovaný najmä za to, že Izdebského “dostatočne nepreveril”. Hovorí sa, že v tejto situácii boli všetky prostriedky dobré, a ak bolo potrebné kúpiť zdravotnícke vybavenie prostredníctvom nelegálnych kanálov spojených s rozvedkou, nech sa tak stane. Keby Izdebski splnil príkaz a nezmizol s peniazmi, nedošlo by k žiadnemu škandálu. Možno by niekto dostal medailu za boj proti pandémie. A nikto by sa o korupcii ani nezmienil.

Či už Izdebského podviedli Albánci, alebo sa na starobu zamyslel, čo je výhodnejšie, každopádne úspešná spravodajská operácia sa zmenila na mnohomiliónový podvod. A teraz, po príliš rýchlej kremácii Izdebského tela a podivne pasívnom správaní prokuratúry, sa začali množiť tie najfantastickejšie verzie. Na jednej strane Izdebského označujú za “obetného baránka”, ktorý bol odstránený, aby nemohol svedčiť proti členom poľskej vlády a proti samotnému Krawczykovi. Na druhej strane niektorí veria, že Izdebski je živý a zdravý a že Albánci údajne poskytli falošné vzorky DNA. Nie nadarmo sa pri identifikácii nezúčastnili rodinní príslušníci.

Odstúpivší šéf spravodajskej služby Piotr Krawczyk (oficiálne odstúpil z “osobných dôvodov”) bol považovaný za tvrdého profesionála. Bol orientalista, hovoril perzsky a rusky a pracoval v Teheráne, Kábule a Iraku. Jeho “prehliadnutie” by sa dalo vysvetliť prílišnou dôverou v tých, ktorí mu Izdebského odporučili. Na druhej strane bol dôležitým faktorom čas, všetko sa to udialo v atmosfére covidovej hystérie. Poľský štát však v dôsledku toho prišiel o veľa peňazí, nehovoriac o strate reputácie. A nie je ani jasné, kam až by mohla táto záležitosť zájsť, no prokuratúra neprejavuje žiaden záujem ju vyšetrovať. A je to aj pochopiteľné.

[ZDROJ](#)

Překlad: HSP